

VYSOKÁ ŠKOLA
FINANČNÍ
A SPRÁVNÍ

Zásady reformy III. penzijního pilíře

Jaroslav Vostatek, 17. 9. 2014

Východiska

- **Dnešní produkty: doplňkové penzijní spoření, soukromé životní pojištění**
 - Nejednotná koncepce
 - Bezkonceptně diferencovaná státní podpora
 - Extrém: státní podpora příspěvků zaměstnavatele, jednotná pro DPS a SŽP!
 - „Daňový model“: ETE (EtE), státní podpora cca 16 mld. Kč ročně (0,4 % HDP)
- **„Penzijní spoření“ – převážně jen formální spoření na penzi**
 - Převažující skutečnost: výhodné spoření pro 50+
 - Neúměrně velký počet klientů
- **Velmi nedokonalý trh DPS, zneužívání SŽP („přepojišťování“, daňová „optimalizace“)**
 - Výrazná státní regulace

Sjednotit koncepci státní podpory

- „Liberální“ koncepce: zdanění jako u běžných spořicíh produktů: TTE
- Převažující koncepce v zemích OECD: EET („odložená daň z příjmů“)
- Sociálně-demokratický režim: ETT
- Návrh pro základní produkt:
 - EET
 - Zrušit osvobození od placení pojistného na sociální a zdravotní pojištění
 - Příspěvky zaměstnance a zaměstnavatele nebudou podléhat dani z příjmů
 - Dávky (plnění) budou plně podléhat dani z příjmů fyzických osob
 - Předčasné výběry či ukončení smlouvy: dodatečné zdanění (tax penalty)
 - Zvýšení daňově uznatelného maxima příspěvku účastníka: na až 20 % hrubé mzdy
 - Daňově uznatelné maximum příspěvku zaměstnavatele: až 10 % hrubé mzdy

Provést dílčí daňovou reformu

- **Obecně potřebná racionalizace financování I. penzijního pilíře povede ke zvýšení státní podpory penzijního spoření formou odložené daně z příjmů**
- **„Pojistné na důchodové pojištění“ je neúměrně vysoké**
 - **Pojistným financovat jen pojistnou část důchodu (procentní výměru po odstranění redukcí při výpočtu důchodu)**
 - **Podstatně zvýšenou základní výměru důchodu financovat z (obecných) daní**
- **Návrh: pojistné placené zaměstnancem (11 % ze mzdy) nahradit zvýšením sazby daně z příjmů fyzických osob o 10-11 bodů**
 - **Pojistné na zdravotní pojištění bude plně hradit zaměstnavatel**
 - **Celková výše pojistného placeného zaměstnavatelem se nezmění (34 % ze mzdy)**

Sjednotit a zjednodušit produkt

- **Produkt upravit tak, aby v zásadě nebylo potřebné finanční poradenství**
 - Spoření
 - Investování (podílové fondy)
 - Pojištění pro případ dožití s vrácením zaplaceného pojistného v případě smrti
- **Minimální dobu trvání smlouvy prodloužit na 10 let**
 - Při nedodržení smlouvy: tax penalty
- **(Možní) poskytovatelé: penzijní společnosti, životní pojišťovny, banky**
 - Instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění
 - Bez podmínky trvání smlouvy minimálně 10 let
- **Zvážit zákaz vyplácení provizí**
- **Později zvážit auto-enrolment zaměstnanců**

Integrovat stavební spoření

- Daňový režim EET v zásadě vyžaduje existenci vedlejšího systému TTE s příp. nízkou státní podporou formou státního příspěvku
- Česko a pár dalších zemí má systém neúčelového stavebního spoření, který v zásadě neplní svou funkci a je z politického hlediska nezrušitelný
 - ČR: veřejné výdaje cca 5 mld. Kč ročně (přes 0,1 % HDP)
- Návrh: reformovat „stavební spoření“ na spořicí bankovní produkt, „doplňující“ reformované penzijní spoření (typu EET):
 - Minimální doba spoření 5 let
 - Systém TTE + státní příspěvek se sazbou 1,5-4 % (stanoví každoročně MF podle výnosů na sekundárním trhu – podle rakouského vzoru) z ročního vkladu až 60 000 Kč
 - Poskytovatelé: stavební spořitelny, banky, penzijní společnosti, životní pojišťovny
 - Zvážit zákaz provizí, poplatků za uzavření smlouvy apod.

Děkuji za pozornost

jaroslav.vostatek@vsfs.cz

jvostatek@volny.cz